

Technikum

Klasa IV po szkole podstawowej

Cz. I

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami*

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Ponad słowami*. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopelniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
MŁODA POLSKA – O EPOCE					
Schyłek wieku	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cztery nazwy epoki umieścić Młodą Polskę w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić etymologię czterech nazw epoki wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>dekadentyzm</i>, <i>filister</i>, „<i>sztuka dla sztuki</i>” 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować cechy przełomu modernistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> opisać specyfikę przełomu modernistycznego na ziemiach polskich wyjaśnić znaczenie Krakowa dla rozwoju Młodej Polski 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wskazanych obrazów w kontekście epoki
Filozofia końca wieku	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych filozofów modernistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić główne założenia filozofii Arthura Schopenhauera wymienić główne założenia filozofii 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować główne założenia filozofii Arthura Schopenhauera scharakteryzować główne założenia filozofii 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny popularności filozofii Arthura Schopenhauera 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat filozofii Arthura Schopenhauera i Friedricha Nietzschego

		Friedricha Nietzschego • wymienić główne założenia filozofii Henriego Bergsona	Friedricha Nietzschego • scharakteryzować główne założenia filozofii Henriego Bergsona		
U progu sztuki nowoczesnej	• wymienić dominujące kierunki w sztuce modernistycznej	• scharakteryzować nowe kierunki w sztuce • zilustrować przykładami cechy nowych kierunków w sztuce	• scharakteryzować twórczość najważniejszych artystów modernistycznych • wymienić najważniejsze dzieła młodopolskie i modernistyczne	• dokonać analizy wybranych dzieł sztuki reprezentujących impresjonizm i symbolizm • opisać zmiany, jakie zaszły w teatrze na przełomie wieków XIX i XX	• wypowiedzieć się na temat muzyki przełomu wieków • zreferować wpływ Konstantego Stanisławskiego na technikę gry aktorskiej
MŁODA POLSKA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
Wprowadzenie do literatury modernizmu	• wymienić nurty w sztuce, które znalazły swoje odzwierciedlenie w literaturze	• zdefiniować pojęcia: <i>symbolizm, impresjonizm, ekspresjonizm, klasycyzm, naturalizm, synestezja</i>	• opisać wpływ nowych kierunków sztuki na literaturę	• omówić sposób zastosowania nowych kierunków sztuki w literaturze i dokonać jego analizy	• omówić zjawisko krytyki literackiej w okresie Młodej Polski
Francuscy poeci przekłeci – Charles Baudelaire	• omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu	• wskazać w utworze środki stylistyczne i omówić ich funkcję • wskazać w utworze elementy dekadentyzmu	• sformułować tezę interpretacyjną • przedstawić symboliczne znaczenie padliny • omówić funkcję puenty wiersza • odnaleźć w wierszu motyw <i>vanita</i> i określić jego funkcję	• dokonać analizy językowej opisu padliny w wierszu • zinterpretować wymowę wiersza	• omówić konwencję turpistyczną w wierszu • porównać wiersz z obrazem Rembrandta <i>Rozplątany wół</i>
Francuscy poeci przekłeci – Arthur Rimbaud	• omówić treść wiersza • opisać sytuację liryczną	• wskazać w utworze środki językowe i określić ich funkcję	• sformułować tezę interpretacyjną • odnaleźć w wierszu motyw <i>homo viator</i>	• zinterpretować przesłanie wiersza • wskazać elementy symboliczne	• podjąć dyskusję na temat archetypicznego obrazu dzieciństwa

			i określić jego funkcję	i zinterpretować ich znaczenie	
Francuscy poeci przekłęci – Paul Verlaine	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić typ liryki • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić na podstawie utworu, czym powinno charakteryzować się prawdziwe dzieło sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy, jakich powinien wystrzegać się poeta modernistyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy impresjonistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać poznane wcześniej koncepcje sztuki (sformułowane przez Arystotelesa, Horacego, Jana Kochanowskiego, Adama Mickiewicza) z koncepcją Paula Verlaine'a • wypowiedzieć się na temat muzyczności w poezji
Człowiek i człowieczeństwo w <i>Jądrze ciemności</i> Josepha Conrada	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • wskazać narratora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać przedstawione w utworze relacje pomiędzy kolonizatorami a mieszkańcami Afryki • przedstawić sylwetkę Kurtza i omówić jego przemianę 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na podstawie utworu na temat okoliczności, w których dochodzi do głosu ciemna strona natury człowieka • zinterpretować komentarze Marlowa pod adresem Europejczyków 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy relacji pomiędzy Marlowem a Kurtzem • zaprezentować przedstawioną w utworze koncepcję ludzkiej natury 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zdobyte informacje na temat Konga Belgijskiego • podjąć dyskusję na temat przedstawionej w utworze koncepcji ludzkiej natury
W stronę ciemności – <i>Jądro ciemności</i> Josepha Conrada	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Marlowa i Kurtza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przemianę Marlowa w kontekście rozmowy z narzeczoną Kurtza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść motyw katabazy do treści utworu • zinterpretować wyprawę Marlowa w sensie geograficznym, psychologicznym i moralnym 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na podstawie informacji z różnych źródeł na temat konsekwencji kolonizacji • przygotować prezentację na temat motywu katabazy

					w literaturze i sztukach plastycznych
<i>Jądro ciemności</i> Josepha Conrada jako utwór modernistyczny	<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję utworu określić funkcję budowy szkatułkowej 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnić tezę, że <i>Jądro ciemności</i> jest opowiadaniem psychologicznym omówić techniki zastosowane przy stworzeniu opisów natury 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symboliczne znaczenie mroku i światła w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść znaczenie mroku i światła w utworze do tradycyjnych sposobów ich interpretacji
Konteksty i nawiązania – Julia Hartwig, <i>W jądrze ciemności</i>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu wymienić na podstawie wiersza doświadczenia ofiar i ograniczenia, którym one podlegały 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść treść wiersza do <i>Jądra ciemności</i> Josepha Conrada zdefiniować charakter wypowiedzi podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zakończenie utworu zinterpretować wymowę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat istoty zła przedstawionej w wierszu Julii Hartwig i opowiadaniu Josepha Conrada
Poszukiwanie leku na ból istnienia w wierszu Kazimierza Przerwy-Tetmajera <i>Koniec wieku XIX</i>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu omówić kompozycję wiersza i określić jej funkcję wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy wspólne wiersza i filozofii Arthura Schopenhauera scharakteryzować na podstawie wiersza światopogląd dekadenski 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat przedstawionego w wierszu portretu pokolenia 	<ul style="list-style-type: none"> porównać wiersz Kazimierza Przerwy-Tetmajera z <i>Odą do młodości</i> Adama Mickiewicza
Konteksty i nawiązania – Wisława Szymborska, <i>Schylek wieku</i>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić oczekiwania ludzi odnośnie XX wieku wskazać środki językowe użyte 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat przedstawionej w wierszu roli artysty 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować puentę wiersza porównać wiersz Wisławy 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat powtarzalności historii w kontekście omawianych utworów

		w wierszu i określić ich funkcję		Szyborskiej z utworem Kazimierza Przerwy-Tetmajera <i>Koniec wieku XIX</i>	
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
Rola artysty i funkcja sztuki w wierszu <i>Evviva l'arte!</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić na podstawie wiersza wizerunek młodopolskiego artysty • wskazać środki stylistyczne w wierszu i określić ich funkcję • omówić sposób przedstawienia filistra 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić system wartości młodopolskiego artysty na podstawie wiersza • wskazać toposy i motywy wykorzystane w wierszu i określić ich funkcję • wypowiedzieć się na temat funkcji kontrastu pomiędzy filistrem a artystą 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję tytułu i refrenu • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać koncepcje artysty: młodopolską i romantyczną
Inspiracja filozofią Arthura Schopenhauera w wierszu <i>Nie wierzę w nic...</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze środki stylistyczne • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w wierszu elementy filozofii Arthura Schopenhauera • wskazać w utworze elementy dekadentyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Paula Gauguina <i>Skąd przyszliśmy? Kim jesteśmy? Dokąd idziemy?</i>
Impresjonistyczne obrazowanie w poezji –	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję czasowników użytych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat barw w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić tezę, że wiersz tworzy pejzaż impresjonistyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić tezę, że utwór realizuje młodopolską ideę

<i>Melodia mgieł nocnych</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera	liryczny utwór • określić sytuację liryczną	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zmysły, na które oddziałuje utwór • określić funkcję rzeczowników nazywających ulotne elementy rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady synestezji i określić jej funkcję 		syntezy sztuk
Konteksty i nawiązania – Andrzej Stasiuk, <i>Kucając</i> (fragment)	• omówić treść fragmentu tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób, w jaki narrator mówi o przemijaniu • odnaleźć elementy obrazowania impresjonistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy człowiekiem a naturą w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia natury w tekście • porównać sposób przedstawienia natury w tekście Andrzeja Stasiuka i w wierszu Kazimierza Przerwy-Tetmajera 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia przyrody w wybranych tekstach kultury
<i>Lubię, kiedy kobieta...</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera – młodopolski obraz erotyzmu	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • przedstawić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia kobiety w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować obraz Władysława Podkowińskiego <i>Szał uniesień</i> w kontekście wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób ukazania kobiet w wierszu Kazimierza Przerwy-Tetmajera i w wybranym utworze barokowym należącym do nurtu dworskiego
Konteksty i nawiązania – Anna Świrszczyńska, <i>Kochanków dzieli miłość</i>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • wskazać adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić relację pomiędzy podmiotem lirycznym a adresatem lirycznym • wskazać środki językowe użyte w wierszu i 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić paradoks w tytule wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować pierwsze zdanie wiersza • wypowiedzieć się na temat roli cielesności w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać różne sposoby ukazywania miłości w wybranych tekstach kultury

		określić ich funkcję			
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
Realizm i naturalizm w sonetach <i>Z chatupy</i> Jana Kasprowicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza i odnieść ją do definicji sonetu • wskazać elementy realizmu i naturalizmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w wierszu kontrasty i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę ostatniej strofy 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obraz wsi wykreowany przez Jana Kochanowskiego z sonetem Jana Kasprowicza
Symboliczny obraz natury w cyklu <i>Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach</i> Jana Kasprowicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza i odnieść ją do definicji sonetu • wskazać w wierszu elementy obrazowania impresjonistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy dekadentyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczną wymowę sonetu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obrazowanie impresjonistyczne w cyklu sonetów
Katastroficzny charakter hymnu <i>Dies irae</i> Jana Kasprowicza	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe wykorzystane w celu przedstawienia wizji końca świata i określić ich funkcję • wskazać cechy gatunkowe hymnu • omówić funkcję gatunku • wskazać elementy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze postacie biblijne oraz omówić sposób ich przedstawienia w odniesieniu do tradycji literackiej i plastycznej • wskazać nawiązania do Księgi Rodzaju i Apokalipsy św. Jana oraz określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić koncepcję człowieka, Boga i świata, która wyłania się z hymnu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać utwór Jana Kasprowicza z hymnem <i>Czego chcesz od nas, Panie...</i> Jana Kochanowskiego

		ekspresjonistyczne w utworze	• wyjaśnić, na czym polega dialog utworu z tradycją literacką		
Franciszkańska koncepcja świata i natury w <i>Hymnie św. Franciszka z Asyżu</i> Jana Kasprowicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy modlitwy pochwalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy filozofii św. Franciszka z Asyżu • zinterpretować zwrot rozpoczynający wiersz w kontekście całego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice światopoglądowe pomiędzy utworami <i>Dies irae</i> i <i>Hymn św. Franciszka z Asyżu</i> • określić, w jaki sposób Jan Kasprowicz zreinterpretował <i>Pieśń słoneczną</i> św. Franciszka z Asyżu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Jacka Malczewskiego <i>Święty Franciszek</i>
Pochwała prostoty w <i>Księdze ubogich</i> Jana Kasprowicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać adresata lirycznego utworu • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy postawy franciszkańskiej w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy symbolizmu i je zinterpretować 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób budowania melodyjności wiersza
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
Nietzscheanizm w wierszu Leopolda Staffa <i>Kowal</i>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • określić funkcję czasowników użytych w wierszu • odnieść definicję sonetu do kompozycji wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy filozofii Friedricha Nietzschego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie symboli • zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję metonimii użytej w wierszu
Budowanie nastroju	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób tworzenia nastroju 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować pejzaż wewnętrzny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przyczyn

w poezji – <i>Deszcz jesienny</i> Leopolda Staffa	<ul style="list-style-type: none"> określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcje 	w wierszu <ul style="list-style-type: none"> wskazać środki stylistyczne wpływające na muzyczność wiersza wskazać powiązania pomiędzy treścią a formą wiersza 	bohatera utworu <ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu elementy obrazowania impresjonistycznego 	popularności motywu szatana w sztuce młodopolskiej
Humanistyczna afirmacja życia w <i>Przedśpiewie</i> Leopolda Staffa	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu omówić motywy i symbole wskazujące na postawę podmiotu lirycznego wskazać środki artystyczne i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć w wierszu elementy humanizmu, stoicyzmu i franciszkanizmu odnaleźć w wierszu elementy klasycyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł wiersza zinterpretować puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat motywu wędrowki w różnych tekstach kultury
Konteksty i nawiązania – Jan Twardowski, <i>To nieprawdziwe</i>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego utworu wymienić przedstawione w wierszu elementy świata przyrody i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł utworu porównać kreacje podmiotów lirycznych w wierszu Jana Twardowskiego i w <i>Przedśpiewie</i> Leopolda Staffa 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wiersza pod kątem funkcji antytez, kontrastów i paradoksów zinterpretować klamrę kompozycyjną wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wymowę muralu <i>Pasterz</i> w odniesieniu do omawianych wierszy Jana Twardowskiego i Leopolda Staffa
W poszukiwaniu harmonii – <i>Ogród przedziwny</i> Leopolda Staffa	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza przedstawić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy świadczące o niezwykłości opisanego miejsca wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować warstwę metaforyczną wiersza wypowiedzieć się na temat postawy podmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symbole zawarte w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić elementy konwencji baśniowej i onirycznej w wierszu Leopolda Staffa zaprezentować różne sposoby przedstawiania

		i określić ich funkcję	lirycznego		toposu ogrodu w tekstach kultury
Spokój odnaleziony – <i>Curriculum vitae</i> Leopolda Staffa	• omówić treść wiersza	• opisać postawy podmiotu lirycznego na poszczególnych etapach życia • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję • omówić kompozycję wiersza w odniesieniu do definicji sonetu	• wypowiedzieć się na temat przedstawionego w wierszu wizerunku poety • odnieść przedstawiony w wierszu wizerunek poety do tradycji młodopolskiej	• zinterpretować symbolikę i metaforę utworu	• porównać utwory <i>Curriculum vitae</i> Leopolda Staffa i <i>Polahy się lzy me czyste...</i> Adama Mickiewicza w kontekście podsumowania życia przez artystów • przedstawić ewolucję światopoglądową poety na podstawie poznanych utworów
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
<i>Rozdzióbią nas kruki, wrony...</i> Stefana Żeromskiego – deheroizacja powstańców styczniowych (lektura obowiązkowa)	• omówić treść opowiadania • nazwać rodzaj narracji zastosowany w opowiadaniu	• omówić sposób przedstawienia Winrycha • wskazać elementy obrazowania impresjonistycznego i naturalistycznego w utworze oraz określić ich funkcję	• odnieść przedstawione w opowiadaniu wydarzenia do kontekstu historycznego • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia powstania styczniowego • omówić sposób budowania atmosfery w opowiadaniu	• zinterpretować tytuł opowiadania w odniesieniu do jego treści • omówić uniwersalną wymowę tekstu • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia powstania w odniesieniu do tradycji romantycznej • zinterpretować warstwę symboliczną utworu	• omówić romantyczne i franciszkańskie elementy kreacji Winrycha na podstawie opowiadania <i>Rozdzióbią nas kruki, wrony...</i> i tekstu Elżbiety Flis-Czerniak
	• omówić treść tomu I	• przedstawić strukturę	• omówić funkcję	• omówić wady i zalety	• wypowiedzieć się na temat

Wiejska gromada jako mikrokosmos – <i>Chłopi</i> Władysława Stanisława Reymonta (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wymienić bohaterów utworu i ich scharakteryzować 	<p>społeczną wsi</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić obyczajowość powiązaną z określonym stopniem w hierarchii społecznej zaprezentować obyczaje przedstawione w powieści i określić ich funkcję 	<p>karczny i kościoła w życiu społeczności wiejskiej</p>	<p>podporządkowania się wspólnocie oraz jej prawom</p>	<p>symbolicznego i uniwersalnego charakteru wspólnoty wiejskiej, przedstawionej w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta</p>
Uniwersalne prawdy o naturze ludzkiej w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść tomu I scharakteryzować głównych bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę ziemi w życiu chłopów przedstawić Antka jako bohatera zbuntowanego przedstawić Jagnę jako kobietę niepodporządkowującą się regułom wspólnoty 	<ul style="list-style-type: none"> opisać walkę o ziemię i kobietę jako zachowania warunkowane instynktem dostrzec rolę obyczaju jako zjawiska uwznioślającego zachowania instynktowne 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symboliczną śmierć Kuby podczas wesela uogólnić postawy Antka i Jagny 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat relacji pomiędzy funkcjonowaniem we wspólnocie a samorealizacją
<i>Chłopi</i> Władysława Stanisława Reymonta – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wskazać trzy rodzaje narracji w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy realizmu w powieści podać przykłady stylizacji gwarowej i określić funkcję tego zabiegu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy obrazowania impresjonistycznego we fragmentach powieści dokonać analizy obrazowania naturalistycznego we fragmentach powieści 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symbolikę powieści 	<ul style="list-style-type: none"> porównać obrazowanie impresjonistyczne w poezji i prozie Młodej Polski
Kobiecość i męskość, czyli odwieczny świat archetypów w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić różne obrazy kobiecości na przykładach Hanki i Jagny 	<ul style="list-style-type: none"> opisać relacje Jagny z mężczyznami w kontekście różnorodności relacji między męskością a kobiecością przedstawić archetyp macierzyństwa na przykładzie Hanki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić topos nieszczęśliwej miłości w <i>Chłopach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy konfliktu między Maciejem a Antkiem w kontekście zachowań archetypicznych 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat funkcjonowania Jagny w społeczności jako profanatorki i parezjanistki

<p>Myślenie mityczne w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w powieści elementy religii chrześcijańskiej i obrzędów pogańskich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić czas i przestrzeń w <i>Chłopach</i> w kategoriach mitycznych • omówić mit Matki Ziemi w powieści • odnaleźć w źródłach informacje na temat symboliki obrzędów weselnych oraz odnieść je do wesela Jagny i Macieja 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować kreację Antka w kategoriach mitu • dokonać analizy zależności człowieka od natury w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega mitologizacja 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić współwystępowanie w powieści elementów religii chrześcijańskiej i obrzędów pogańskich
<p>Konteksty i nawiązania – Wiesław Myśliwski, <i>Kamień na kamieniu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • wskazać narratora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji • scharakteryzować relacje pomiędzy ojcem a dziećmi • wskazać elementy stylizacji i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczne znaczenie opisanego obrzędu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób przedstawienia obyczajów i wartości we fragmentach powieści Wiesława Myśliwskiego i w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cechy literatury wiejskiej na podstawie poznanych tekstów
<p>Konteksty i nawiązania – Wioletta Grzegorzewska, <i>Gugule</i> (fragmenty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wypowiedzieć się na temat narracji i narratorki • przedstawić zwyczaje mieszkańców wsi, w której rozgrywa się akcja 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji świata przedstawionego • scharakteryzować główną bohaterkę • wskazać środki językowe użyte w celu opisu domu i określić ich funkcję • przytoczyć elementy stylizacji gwarowej i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia dojrzewania w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat stosunku człowieka do śmierci w kulturach tradycyjnych na podstawie <i>Chłopów</i> Władysława Stanisława Reymonta i fragmentów prozy Wioletty Grzegorzewskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie tytułu w odniesieniu do treści wywiadu udzielonego przez autorkę tekstu • wypowiedzieć się na temat mitologizacji świata w <i>Gugulach</i> i <i>Chłopach</i> • omówić funkcję użycia różnych poetyk w prozie Wioletty Grzegorzewskiej (realistycznej, naturalistycznej itd.)

Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować teksty według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować teksty
Wprowadzenie do analizy <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić obszary działalności twórczej Stanisława Wyspiańskiego • przedstawić najważniejsze fakty z życia Stanisława Wyspiańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę <i>Wesela</i> • przedstawić pierwowzory głównych bohaterów <i>Wesela</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w twórczości plastycznej Stanisława Wyspiańskiego elementy estetyki modernistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wybranych dzieł plastycznych Stanisława Wyspiańskiego
Portret podzielonego społeczeństwa w <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić przestrzeń sceniczną na podstawie <i>Dekoracji</i> • wskazać w opisie <i>Dekoracji</i> elementy kultury materialnej kojarzące się z chłopstwem i inteligencją 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w didaskaliach rozpoczynających utwór elementy obrazowania impresjonistycznego • przedstawić Żyda jako zdystansowanego obserwatora i komentatora • wskazać w akcie I fragmenty nawiązujące do rabacji galicyjskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki o rabacji mówią chłopci (Dziad i Ojciec) oraz inteligencji (Pan Młody i Gospodarz) • omówić relacje między chłopstwem a inteligencją w akcie I (szczególnie na podstawie rozmów: Czepca z Dziennikarzem, Radczyni z Kliminą, Pana Młodego z Panną Młodą) 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić uprzedzenia i stereotypy, które stoją na przeszkodzie porozumieniu między chłopstwem a inteligencją, oraz dokonać ich analizy • scharakteryzować Rachelę i przedstawić jej funkcję w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki Stanisław Wyspiański realizował w didaskaliach młodopolską ideę syntezy sztuk
„Co się w duszy komu gra, co kto w swoich widzi snach...” – widma i duchy w <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić osoby dramatu i wskazać ich pierwowzory • przedstawić cel przybycia Wernyhory i misję powierzoną Gospodarzowi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić wyjątkowość Wernyhory na tle pozostałych osób dramatu • wyjaśnić, dlaczego zjawy ukazują się konkretnym bohaterom 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę Racheli we wprowadzeniu zjaw do dramatu • zinterpretować słowa Chochoła: „Co się w duszy komu gra, co kto w swoich widzi snach...” 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy dialogów bohaterów • wyjaśnić symboliczne znaczenie każdej z osób dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wykorzystane w <i>Weselu</i> obrazy Jana Matejki i omówić ich funkcję

obowiązkowa)			<p>w kontekście aktu II</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty kulturowe widoczne w prezentacji osób dramatu • omówić symbolikę rekwizytów, które pojawiają się w akcie II 		
<p>W rytmie chocholego tańca – symboliczne znaczenie aktu III <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postawę inteligencji w akcie III • przedstawić postawę chłopstwa w akcie III 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy inteligencją a chłopstwem wobec zbliżającego się zrywu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę złotego rogu i zgubienia artefaktu przez Jaśka • dokonać analizy symboliki Chochoła 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy symbolicznego znaczenia rozmowy Poety z Panną Młodą • zinterpretować symbolikę chocholego tańca i ocenić jej aktualność • porównać motyw tańców kończących <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza i <i>Wesele</i> Stanisława Wyspiańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postawy i nastroje dekadentkie w <i>Weselu</i> oraz innych młodopolskich tekstach kultury
<p>Narodowa psychodrama – uniwersalny wydzźwięk <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w dramacie mity narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kompozycji <i>Wesela</i> • wskazać w dramacie motywy oniryczne i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób obnażania mitów narodowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przedstawionej przez Stanisława Wyspiańskiego diagnozy społeczeństwa i ocenić jej aktualność • zinterpretować zakończenie utworu w kontekście komentarza ks. Józefa Tischnera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić nawiązania do mitów chłopskich i omówić ich funkcję w utworze • zinterpretować film Wojciecha Smarzowskiego <i>Wesele</i> w kontekście dramatu
<p>Konteksty i nawiązania –</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać symbolikę sceny pożegnania starego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować obraz Jacka Malczewskiego <i>Błędne koło</i>

Wit Szostak, <i>Chocholy</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> wskazać narratora utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać nawiązania do chocholego tańca w scenie pożegnania starego roku 	<ul style="list-style-type: none"> omówić analogie pomiędzy opisem kolacji wigilijnej we fragmentach tekstu a przedstawieniem uroczystości w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat obrazu Polaków wyłaniającego się z obu utworów 	
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować teksty według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować teksty
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć polemikę
W domu filistrów – <i>Moralność pani Dulskiej</i> Gabrieli Zapolskiej (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść dramatu scharakteryzować bohaterów dramatu zrelacjonować sposób postrzegania instytucji małżeństwa przez Dulską 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wyglądu salonu Dulskich pod kątem sposobu, w jaki charakteryzuje on bohaterów omówić relacje pomiędzy bohaterami 	<ul style="list-style-type: none"> omówić konsekwencje decyzji tytułowej bohaterki omówić kreację Felicjana i wypowiedzieć się na temat jego funkcji w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować rozmowę Dulskiej z Lokatorką 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w utworze elementy dramatu naturalistycznego
Dulscy – dramat uniwersalny (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w utworze elementy tragiczne i komiczne 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcje elementów tragicznych i komicznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat efektu zestawienia tragizmu i komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać Emmę Bovary i Anielę Dulską odnieść problematykę dramatu do współczesnej rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat dulszczyzny we współczesnym świecie porównać obszary tabu zaprezentowane w dramacie z tymi, które dostrzega w codziennej rzeczywistości
MŁODA POLSKA – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
Wiedza z dziedziny	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wpływ 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać 	

fleksji, leksyki, frazeologii i słotwórstwa w analizie i interpretacji tekstów literackich	czasownika i jego form w konstrukcji tekstów <ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ odpowiednio dobranych przymiotników na opis bohaterów, sytuacji i tła zdarzeń 	rzeczowników abstrakcyjnych i konkretnych na kształt i sens utworu literackiego <ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ doboru czasowników na charakter tekstu • wskazać sposoby wykorzystania form rzeczownika do stylistycznego nacechowania utworu • omówić funkcję zaimków w budowaniu relacji w tekście literackim 	frazeologizmów w tekstach literackich <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wartości stylistycznej neologizmów, zgrubień i zdrobnień • omówić wpływ synonimów, homonimów i wyrazów wieloznacznych na wzbogacanie leksyki i wieloznaczność interpretacyjną 	wiadomości z fleksji, leksyki, frazeologii i słotwórstwa podczas analizy stylistycznej tekstów	
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznany słownictwem	• wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
Ironia	<ul style="list-style-type: none"> • definiować ironię jako kategorię filozoficzną, estetyczną i literacką • wymienić wyznaczniki i sygnały ironii • przedstawić sposoby osiągnięcia efektów ironicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady ironii w językach potocznym i oficjalnym oraz w tekście publicystycznym • wymienić i omówić na przykładach cele ironii w literaturze • wymienić i omówić na przykładach funkcje ironii w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawać sposoby osiągnięcia efektów ironicznych • rozpoznawać rodzaje ironii we wskazanych tekstach • omówić funkcje ironii w tekstach pozaliterackich 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst o zabarwieniu ironicznym • omówić specyfikę ironii tragicznej, sokratycznej i romantycznej 	
	• posługiwać się nowo	• wykorzystywać teorię	• poszerzać swoją	• funkcjonalnie	

Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	poznaniem słownictwem	podczas wykonywania zadań	świadomość językową	wykorzystywać wiedzę językową	
MŁODA POLSKA – TWORZENIE WYPowiedzi z ELEMENTAMI RETORYKI					
Protokół	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy protokołu przedstawić etapy sporządzania protokołu wymienić cechy języka protokołu 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić podane przykłady protokołów pod kątem stosowności stylistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> sporządzić protokół na podstawie notatki sporządzić protokół na podstawie sprawozdania 	<ul style="list-style-type: none"> sporządzić protokół z wydarzenia 	
Referat	<ul style="list-style-type: none"> zreferować zasady wygłaszania tekstu naukowego przedstawić budowę referatu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować język referatu przygotować konspekt referatu sporządzić opis bibliograficzny źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać różne źródła w celu znalezienia informacji potrzebnych do stworzenia referatu sformułować tezę referatu i argumentację 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy podanego referatu, wskazać jego mocne i słabe strony stworzyć i wygłosić referat 	
Szkic krytyczny	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy szkicu krytycznego 	<ul style="list-style-type: none"> sporządzić plan odtworczy podanego szkicu krytycznego 	<ul style="list-style-type: none"> zgromadzić materiały do sporządzenia szkicu krytycznego przygotować plan kompozycyjny szkicu krytycznego na zadany temat 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć szkic krytyczny według wskazówek 	
MŁODA POLSKA – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągnąć wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zinterpretować wymagany materiał właściwie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

				argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – O EPOCE					
Dwudziestolecie międzywojenne – kontekst historyczno-społeczny	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • scharakteryzować ideologie totalitarne dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować problemy społeczne II Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przemian politycznych i społecznych w dwudziestolecium międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wpływu I wojny światowej na nastroje społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć kontekst historyczny
Filozofia i sztuka dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kierunki filozoficzne oraz nurty w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować założenia fenomenologii, psychoanalizy i katastrofizmu • zaprezentować cechy kierunków w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać architekturę secesyjną i modernistyczną • wskazać najważniejsze cechy teatru w dwudziestolecium międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy malarstwa dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wybranego filmu z dwudziestolecia międzywojennego
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
Wprowadzenie do literatury dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najistotniejszych twórców z epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat związków pomiędzy atmosferą społeczno-polityczną epoki a nurtami i tematami w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować polskie ruchy awangardowe
Podróż w nieistnienie – <i>Topielec</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat bohatera wiersza • opisać sytuację liryczną w utworze • wypowiedzieć się na temat różnych 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków stylistycznych użytych w utworze • zinterpretować tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu kreacji przestrzeni w wierszu • omówić aspekt epistemologiczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne koncepcje poznania w kontekście wybranych utworów literackich

		form opisu kontaktu człowieka z przyrodą w literaturze	• wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania śmierci w utworze		
Człowiek wobec niedoskonałości świata – <i>Dusiołek</i> Bolesława Leśmiana	• omówić treść utworu • wskazać elementy ludowe w utworze	• wskazać cechy ballady • omówić funkcję elementów ludowych w utworze • wyjaśnić, na czym polega humor w wierszu, i omówić jego funkcję	• wskazać konteksty (bohater wadzący się z Bogiem, bohaterowie ludowi)	• odczytać przenośny sens opowiadanej historii	• podjąć dyskusję na temat archetypicznego obrazu dzieciństwa
Konteksty i nawiązania – Jarosław Marek Rymkiewicz, <i>Ogród w Milanówku, koty styczniowe</i>	• omówić treść wiersza • zaprezentować sytuację liryczną w utworze	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza i jego stosunku do świata natury	• wskazać konteksty związane z motywem ogrodu	• zinterpretować kluczowe motywy w wierszu • porównać wiersz Jarosława Marka Rymkiewicza z <i>Dusiolkiem</i> Bolesława Leśmiana	• wypowiedzieć się na temat ontologicznego statusu istnienia w wierszach Jarosława Marka Rymkiewicza i Bolesława Leśmiana • omówić przenikanie się konwencji w wierszach
Symboliczne znaczenie tańca w wierszu <i>Świdryga i Midryga</i> Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza	• wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i omówić ich funkcję	• omówić sposób opisanego tańca w wierszu • wskazać w wierszu elementy groteski i określić jej funkcję • wskazać konteksty związane z motywem tańca • omówić funkcję fantastyki w wierszu	• zinterpretować treści symboliczne utworu • omówić sposób przedstawienia w wierszu relacji między życiem a śmiercią • zinterpretować puentę utworu	• rozpoznać konwencję baśniową i określić jej funkcję w utworze
Zmysłowy obraz	• omówić treść	• wypowiedzieć się	• wskazać w utworze	• wskazać konteksty	• omówić różne

intymności – *** [W malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem] Bolesława Leśmiana	wiersza • omówić sytuację liryczną w wierszu	na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i wskazać ich funkcję	elementy tworzące atmosferę intymności • wypowiedzieć się na temat roli natury w budowaniu znaczeń	związane ze sposobem przedstawienia cielesności	sposoby ukazania cielesności oraz relacji intymnych w tekstach kultury
Piękno i brzydota – <i>Żołnierz</i> Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza	• wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• omówić dosłowną i symboliczną funkcję analogii pomiędzy kalekim żołnierzem a drewnianą figurą • omówić koncepcję Boga, która wyłania się z wiersza	• zinterpretować wymowę utworu • wskazać konteksty związane ze sposobem ukazywania brzydoty w tekstach kultury	• omówić przenikanie się etyki i estetyki w utworze
Co jest po drugiej stronie? – <i>Dziewczyna</i> Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza • zdefiniować balladę	• wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• określić cel bohaterów ballady w sensie dosłownym i symbolicznym • wskazać konteksty związane z bohaterami wierzącymi w sny	• wypowiedzieć się na temat paradoksu ludzkiej egzystencji w kontekście utworu • zinterpretować metaforykę ballady • sformułować tezę interpretacyjną utworu	• omówić funkcję konwencji baśniowej
Krytyczne czytanie tekstu	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
Prowokacja artystyczna – <i>Wiosna. Dytyramb</i> Juliana Tuwima (fragmenty)	• wypowiedzieć się na temat grupy Skamander • wymienić cechy poezji skamandrytów • omówić treść fragmentów utworu	• omówić sposób przedstawienia święta wiosny w mieście • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich	• wypowiedzieć się na temat funkcji tłumy we fragmentach wiersza • wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawiania wiosny w	• zinterpretować znaczenie tłumy i wiosny w kontekście utworu oraz twórczości skamandrytów • zinterpretować znaczenie fragmentu:	• omówić dialog z tradycją w sposobie przedstawienia kobiety i matki • wskazać elementy tabu naruszone we fragmentach wiersza i omówić funkcję

		funkcję	tekstach kultury	<i>Thumie! Ty masz RACJĘ!!!</i>	zastosowania tego zabiegu
Manifest poetycki – <i>Do krytyków</i> Juliana Tuwima	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić stosunek podmiotu lirycznego wiersza do adresatów lirycznych • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty związane z rolą poety i poezji • odnieść treść wiersza do programu poetyckiego skamandrytów 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować koncepcję poety wyłaniającą się z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić cechy literatury charakterystyczne dla grup literackich różnych okresów
Eksperymenty językowe – <i>Słowisień</i> Juliana Tuwima	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować skojarzenia z wyrazami użytymi w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zrekonstruować sens wiersza • wskazać w wierszu synestezję 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy budowy słowotwórczej wyrazów użytych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić warstwę brzmieniową utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać deformację słowną zastosowaną przez Juliana Tuwima z malarstwem kubistycznym
Powrót do źródeł poezji – <i>Rzecz Czarnoleska</i> Juliana Tuwima	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu słowa kluczowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasługi renesansowego poety przedstawione w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować rolę Jana Kochanowskiego w literaturze polskiej • wypowiedzieć się na temat funkcji słowa w poezji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać uniwersalne prawdy zawarte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat funkcji sztuki
Satyra społeczno-polityczna – <i>Bal w Operze</i> Juliana Tuwima (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję fragmentów tekstu • porównać przebieg balu z jego opisem w prasie • rozpoznać środki językowe użyte we 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w czym przejawiają się ekspresjonizm i katastrofizm we fragmentach utworu • odnaleźć we fragmentach utworu elementy groteskowe 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie opisu balu we fragmentach utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać we fragmentach wiersza elementy parodii • odczytać tekst w jego warstwach semantycznej i semiotycznej

		fragmentach utworu i określić ich funkcję <ul style="list-style-type: none"> • wskazać we fragmentach utworu elementy stylu potocznego i określić jego funkcję 	i określić ich funkcję		
Refleksje nad historią i tradycją w <i>Herostratesie</i> Jana Lechonia	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać mity romantyczne w tekście • omówić sposób przedstawienia Polski w utworze • wskazać w wierszu aluzje literackie 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przedstawione w wierszu relacje pomiędzy tradycją a współczesnością • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić sens odwołania do <i>Nocy listopadowej</i> Stanisława Wyspiańskiego • omówić demitologizację w wierszu
Romantyczny charakter wiersza <i>Mochnacki</i> Jana Lechonia	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kompozycji utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić emocje towarzyszące koncertowi • porównać wiersz z koncertem Jankiela z <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę przestrzeni w wierszu • dokonać analizy wiersza pod kątem jego muzyczności 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić mity sarmackie w literaturze na podstawie wybranych utworów • omówić relacje pomiędzy poezją a muzyką
Portret Sarmaty w wierszu <i>Sejm</i> Jana Lechonia	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • zaprezentować sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy szlachcica na podstawie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty związane z wizerunkiem Sarmaty w kulturze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczne znaczenie wkraczania Zagłoby do sali sejmowej • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wiersza w kontekście czasu jego powstania
Eros i Tanatos – przenikanie się motywów miłości i śmierci w wierszu *** [<i>Pytasz, co w moim życiu</i>]	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze nawiązania do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną utworu • zinterpretować funkcję zestawienia w wierszu motywów miłości i 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty filozoficzne

z wszystkich rzecz główną...] Jana Lechonia		wierszu i określić ich funkcję • omówić kompozycję utworu		śmierci	
Tragizm ludzkiej egzystencji – <i>Spotkanie</i> Jana Lechonia	• omówić treść wiersza • zaprezentować sytuację liryczną w utworze	• rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• omówić funkcje marzenia sennego w wierszu	• omówić funkcje nawiązania do <i>Boskiej komedii</i> Dantego Alighieri • zinterpretować puentę wiersza	• porównać sytuacje egzystencjalne podmiotu lirycznego wiersza i bohatera <i>Boskiej komedii</i> Dantego Alighieri
Czas obśmiany, czas oswojony – <i>Czas krawiec kulawy</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej	• omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną w utworze	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• wyjaśnić, dlaczego wyraz <i>Czas</i> został zapisany wielką literą • wskazać w wierszu elementy języka potocznego i określić ich funkcję	• zinterpretować metaforyczne znaczenie utworu • zinterpretować puentę wiersza	• porównać wiersz Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej z twórczością Daniela Naborowskiego
Epigramatyczny charakter <i>Pocałunków</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej (wybór)	• określić rodzaj liryki • przedstawić sytuację liryczną w utworach • zdefiniować epigramat	• rozpoznać środki językowe użyte w wierszach i określić ich funkcję • wskazać cechy gatunkowe utworów	• zaprezentować sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot mówiący w wierszach • rozpoznać ironię w wierszach • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji tekstów	• zinterpretować puenty utworów • omówić wizję kobiety i miłości, jaka wyłania się z wierszy	• wskazać konteksty i nawiązania do utworów
<i>Laura i Filon</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej – reinterpretacja utworu sielankowego	• omówić treść utworu • zdefiniować sielankę	• rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• wskazać w tekście nawiązania do utworu Franciszka Karpińskiego • wskazać w utworze elementy	• wypowiedzieć się na temat stosunku podmiotu lirycznego wiersza do sentymentalnej konwencji literackiej	• zinterpretować obraz Eugeniusza Zaka w kontekście utworu

			demaskujące nierealność sceny przedstawionej w pierwowzorze		
Lęk przed starością – <i>Stara kobieta</i> Marii Pawlikowskiej- Jasnorzewskiej i <i>gubione</i> Krystyny Miłobędzkiej (wybór)	• wymienić cechy starości przedstawione w utworach	• rozpoznać środki językowe użyte w tekstach i określić ich funkcję • wskazać w utworach elementy języka potocznego i określić ich funkcję • rozpoznać środki stylistyczne użyte w wierszach i określić ich funkcję	• omówić sposób przedstawienia w utworach starości i samotności • porównać tematy wierszy Marii Pawlikowskiej- Jasnorzewskiej i Krystyny Miłobędzkiej • określić stosunek do upływającego czasu w wierszach obu poetek	• zinterpretować i porównać puenty wierszy • zinterpretować znaczenie wierszy Krystyny Miłobędzkiej	• zaprezentować obraz starości w różnych tekstach kultury • dokonać analizy porównawczej wierszy
Konwencjonalny obraz miłości w wierszu <i>Co się stać musi</i> Kazimierzy Iłakowiczówny	• omówić treść wiersza	• omówić kreację podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• opisać obrazy poetyckie przedstawione w kolejnych strofach wiersza	• dokonać analizy użytych w wierszu motywów związanych z ogniem oraz akwaticznych • zinterpretować tytuł wiersza	• wskazać w utworze elementy tradycji romantycznej i młodopolskiej
Obraz rzeczywistości widziany przez pryzmat zakochania w wierszu <i>Błękitna chwila</i> Kazimierzy Iłakowiczówny	• określić rodzaj liryki	• omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• omówić rolę natury w wierszu • wskazać w wierszu elementy poetyki impresjonistycznej	• dokonać analizy występującego w wierszu podziału na wczoraj – dzisiaj – jutro	• porównać wiersz z obrazem Claude’a Moneta <i>Regaty w Argenteuil</i>
Poezja zaangażowana społecznie – <i>O Hani, co się zabiła</i> Kazimierzy Iłakowiczówny	• omówić treść wiersza • scharakteryzować bohaterkę utworu	• wskazać w utworze elementy ballady romantycznej • rozpoznać środki	• omówić sposób przedstawienia domowników w wierszu	• wskazać konteksty związane z tematami społecznymi poruszonymi w tekstach kultury	• wyjaśnić funkcję reinterpretacji ballady romantycznej

		językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • omówić kompozycję utworu			
Twórczość liryczna bliska prozie życia – <i>Ulica</i> Tadeusza Peipera i <i>Piko</i> Dominika Bielickiego	• wskazać w wierszu Tadeusza Peipera elementy miejskiego krajobrazu • wskazać w wierszu Dominika Bielickiego elementy codzienności	• omówić kompozycję wierszy • rozpoznać środki językowe użyte w utworach i określić ich funkcję	• omówić awangardowy charakter wierszy • wskazać konteksty literackie związane z obrazem miasta i codzienności • porównać podejścia do wynalazków technicznych w wierszach	• zinterpretować metaforę wierszy • zinterpretować tytuły w kontekście utworów	• omówić sposób przedstawiania miasta w literaturze i sztuce (na wybranych przykładach)
Obraz procesu twórczego w <i>Cieślach</i> Juliana Przybosia	• wskazać w wierszu słownictwo związane z pracą cieśli	• omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• odnaleźć w tekście wskazówki świadczące o możliwości jego metaforycznego odczytania • omówić awangardowy charakter utworu • wskazać konteksty związane z autotematyzmem w literaturze	• zinterpretować tytuł wiersza w sposób dosłowny i metaforyczny • zinterpretować symbolikę wiersza	• podjąć dyskusję na temat źródeł sztuki: ciężka praca czy natchnienie?
Pochwała urbanizacji – <i>Gmachy</i> Juliana Przybosia	• wskazać w wierszu elementy związane z miastem	• omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję	• wskazać w wierszu figury eksplozywne i wyjaśnić ich znaczenie • wskazać konteksty związane z obrazem	• zinterpretować symbole zawarte w wierszu • zinterpretować metaforę utworu	• dokonać analizy futurystycznego obrazu Umberta Boccioniego <i>Ulica wchodzi do domu</i> w kontekście wiersza Juliana Przybosia

		<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza 	miasta w literaturze		
Relacja między naturą a człowiekiem w wierszu <i>Z Tatr</i> Juliana Przybosa	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu elementy pejzażu górskiego wyjaśnić, który moment tragicznej wyprawy został ukazany w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu omówić kompozycję utworu rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić genezę wiersza odnieść wiersz do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić ukazaną w wierszu relację pomiędzy człowiekiem a naturą zinterpretować metaforykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy obrazu gór w różnych tekstach kultury
Człowiek wobec ogromu katedry – <i>Notre-Dame</i> Juliana Przybosa	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu elementy architektury gotyckiej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu omówić kompozycję wiersza wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić boski i ludzki aspekt katedry zinterpretować metaforykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tezę interpretacyjną wiersza zinterpretować puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy obrazów katedr przedstawionych w różnych tekstach kultury
Poetyka katastrofizmu w wierszu <i>Równanie serca</i> Juliana Przybosa	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć w utworze słowa klucze i uzasadnić ich wybór wskazać w wierszu obrazy natury i wojny 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję przyrody w wierszu odnieść topos ptaka do tradycji literackiej wskazać w utworze elementy katastrofizmu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł w kontekście utworu zinterpretować topos ptaka 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy sposobu wykorzystania toposu ptaka w różnych tekstach kultury
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować tekst

			kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
Poetycki obraz wsi w utworze <i>Na wsi</i> Józefa Czechowicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać w utworze elementy związane z krajobrazem wiejskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść wiersz do tradycji literackiej • wskazać fragmenty tekstu, w których pojawiają się sygnały niepokoju 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę wiersza • omówić sposób budowania w utworze atmosfery harmonii i spokoju 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobów opisywania wsi w różnych tekstach kultury
Sen – brat śmierci. <i>ballada z tamtej strony</i> Józefa Czechowicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać w utworze cechy ballady i omówić funkcję ich wykorzystania 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • wskazać adresata lirycznego wiersza • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu aluzje literackie i kulturowe oraz określić ich funkcję • omówić motywy oniryczne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania motywu wanitatywnego w tekstach kultury
Katastroficzna wizja rzeczywistości w wierszu <i>mały mit</i> Józefa Czechowicza	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację komunikacyjną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • wskazać w tekście elementy charakterystyczne dla kołysanki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze fragmenty świadczące o poczuciu zagrożenia • wypowiedzieć się na temat wizji rzeczywistości wyłaniającej się z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazu Salvadora Dalego <i>Sen</i> w kontekście wiersza
Poezja w czasach zagrożenia – <i>zał</i> Józefa	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy mówiące o 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia zagłady w 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obrazowania

Czechowicza	zagładzie	lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję	wierszu • odnieść sposób przedstawienia katastrofy do tradycji literackiej		surrealistycznego w wierszu
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować teksty według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensów utworów	• samodzielnie zinterpretować teksty
Dom rodzinny i rewolucja w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść powieści • opisać dom rodzinny Cezarego Baryki • omówić etapy rewolucji przedstawione w powieści	• omówić sposób przedstawienia rewolucji w powieści • zaprezentować stosunek do rewolucji Cezarego Baryki, Seweryna Baryki i Jadwigi Barykowej • omówić relację Cezarego i jego matki	• odnieść sposób przedstawienia rewolucji do tradycji literackiej • omówić ewolucję poglądów Cezarego na temat rewolucji • zaprezentować etapy dojrzewania Cezarego	• omówić wpływ doświadczenia rewolucji na głównego bohatera	• dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania rewolucji w tekstach kultury
Dwór szlachecki i miłość w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować mieszkańców Nawłoci • omówić rozkład dnia mieszkańców dworku	• omówić sposób przedstawienia dworku szlacheckiego w Nawłoci • omówić zauważony przez Cezarego kontrast pomiędzy życiem w Nawłoci i w Chłodku	• wskazać nawiązania do <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza w sposobie przedstawienia dworku i jego mieszkańców	• dokonać analizy przemysłów Cezarego Baryki na temat sposobu życia Wielosławskich • omówić wpływ pobytu Cezarego w Nawłoci na proces kształtowania się jego światopoglądu	• dokonać analizy funkcji nawiązań do <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza
Wolna ojczyzna i polityka w <i>Przedwiośniu</i>	• zaprezentować opisaną w powieści rzeczywistość	• zaprezentować recepty Szymona Gajowca i	• zinterpretować dosłowne i	• dokonać analizy sceny, w której Cezary Baryka	• omówić różne sposoby przedstawiania Polski i

Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	II Rzeczypospolitej	Antoniego Lulka na poprawę sytuacji mieszkańców II Rzeczypospolitej • zaprezentować poglądy Cezarego wyrażane w dyskusji z Szymonem Gajowcem i Antonim Lulkiem	metaforyczne znaczenie tytułu powieści	przekracza granicę, i omówić jej wpływ na budowanie światopoglądu bohatera • zinterpretować ostatnią scenę powieści	Polaków w literaturze
Podróż do mitycznej Polski w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować opowieść o szklanych domach	• omówić stosunek do Polski Seweryna Baryki, Jadwigi Barykowej i Cezarego Baryki • wskazać elementy utopii w opowieści o szklanych domach	• zinterpretować symboliczne znaczenie szkła • odnieść przedstawiony w powieści motyw utopii do tradycji literackiej	• omówić funkcję opowieści o szklanych domach w planie ideologicznym powieści • zinterpretować metaforyczne znaczenie opowieści o szklanych domach	• dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania utopii w wybranych tekstach kultury
<i>Przedwiośnie</i> Stefana Żeromskiego – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)	• omówić narrację powieści	• omówić kompozycję utworu	• wskazać w powieści elementy realizmu, naturalizmu i symbolizmu oraz określić ich funkcję	• wskazać w powieści kontrasty i określić ich funkcję	• wskazać w powieści elementy parodii i określić ich funkcję
Nawiązania – Tomasz Różycki, <i>Szklane domy</i>	• omówić treść wiersza • wskazać przedstawione w utworze elementy codzienności	• omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję • przedstawić cechy grup A i B	• omówić sposób wykorzystania w wierszu mitu szklanych domów	• zinterpretować metaforykę wiersza	• wyjaśnić, na czym polega zabieg demitologizacji w wierszu
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę

<p>Powrót do szkoły, czyli wieczna gęba ucznia – <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • wymienić cechy chłopiąt i chłopaków • opisać przedstawicieli ciała pedagogicznego • zrelacjonować przebieg lekcji języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy formy szkoły • odnieść sposób przedstawienia szkoły w <i>Ferdydurke</i> do swoich doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zabiegi manipulacyjne Pimki mające wpędzić Józia w formę ucznia • zaprezentować mechanizm upupiania • omówić funkcję groteskowego przedstawienia rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić mechanizm symetrii i analogii na przykładzie tworzenia się stronnictw chłopaków i chłopiąt • dokonać analizy wojny na miny i wyjaśnić jej metaforyczny sens 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczny sens konfrontacji Józia z samym sobą w kontekście teorii psychoanalizy Zygmunta Freuda • odwołując się do <i>Boskiej komedii</i> Dantego Alighieri, zinterpretować pierwsze zdanie fragmentu powieści oraz motyw wędrówki Józia
<p>Forma uświadomiona i rozbicie formy – <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować pobyt Józia u Młodziaków 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek • wskazać elementy formy nowoczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosowane przez Józia strategie rozluźniania formy nowoczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy zabiegu manipulowania formą podczas prezentowania Józia Młodziakom przez Pimkę • dokonać analizy sceny rozbicia formy w pokoju Zuty 	
<p>Piekło Formy – szkoła, nowoczesność, tradycja. <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować fragment, w którym pojawia się wyraz <i>łydka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sposób mówienia o gębie w dworku Hurleckich • wyjaśnić uniwersalne znaczenie pojęć: <i>pupa</i>, <i>łydka</i> i <i>gęba</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>pupa</i> w kontekście szkoły • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>łydka</i> w kontekście formy nowoczesnych • zinterpretować znaczenie pojęcia 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ostatni akapit powieści • omówić strategie manipulowania formą 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obrazy polskich ziemian w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza, <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego i <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza

			<p><i>gęba</i> w kontekście dworku Hurleckich</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>forma</i> (w odniesieniu do powieści oraz uniwersalne) 		
<p><i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza – powieść awangardowa (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić narrację powieści • omówić język utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję neologizmów użytych w utworze • omówić kompozycję powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy awangardowe • wyjaśnić, na czym polega groteskowy charakter rzeczywistości przedstawionej w <i>Ferdydurke</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę groteski w budowaniu znaczeń utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy cech języka <i>Ferdydurke</i> w kontekście epoki
<p>Nawiązania – Tomasz Wiśniewski, <i>O pochodzeniu lajdaków...</i> (fragmenty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję miniatury • wskazać w miniaturze elementy gombrowiczowskiej Formy 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Przykład wielkości</i> z wojną na miny • wskazać w utworze elementy groteski 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł i puentę tekstu • wyjaśnić, na czym polega lekcja dojrzałości w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić pojęcia: <i>groteska</i>, <i>karykatura</i> i <i>parodia</i> w kontekście wybranych tekstów kultury z różnych dziedzin sztuki
<p>W labiryncie sklepów cynamonowych Brunona Schulza (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstów • wymienić realistyczne i fantastyczne etapy wędrówki bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę matki i ojca w tekstach • wypowiedzieć się na temat narratora tekstów • rozpoznać środki językowe użyte w tekstach i określić ich funkcję • omówić cechy rzeczywistości onirycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać moment przekraczania granicy pomiędzy realizmem a rzeczywistością oniryczną • omówić motyw labiryntu i zinterpretować jego znaczenie • omówić przestrzenie: wewnętrzną i zewnętrzną 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę sklepów cynamonowych • omówić sensualny obraz świata w tekstach • omówić aspekty mitu pojawiające się w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazu Marca Chagalla <i>Ja i wieś</i> w kontekście tekstów
<p>Poprawność językowa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować normę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zmiany 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić zamierzoną 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć przykłady

Norma językowa i innowacje językowe	językową <ul style="list-style-type: none"> wymienić kryteria poprawności językowej zaprezentować podział innowacji językowych wymienić funkcje innowacji językowych zdefiniować modę językową 	między normą wzorcową a normą użytkową <ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy zgodne z normą językową 	zachodzące w normie językowej <ul style="list-style-type: none"> ocenić podane elementy pod kątem kryteriów poprawności językowej 	innowację językową od błędu językowego	innowacji językowych w języku mediów
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznany słownictwem 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
Błędy językowe	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować klasyfikację błędów językowych wymienić typy błędów językowych 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić podział błędów językowych ze względu na obszary języka zaprezentować przyczyny powstawania błędów językowych wskazać błędy językowe w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać błędy językowe znalezione w tekście wyjaśnić, na czym polegają błędy językowe w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> poprawić błędy językowe 	
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
Felieton	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować cechy i funkcje felietonów wymienić rodzaje felietonów zaprezentować etapy tworzenia felietonów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy stylu publicystycznego w felietonie omówić kompozycję felietonów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić język i styl felietonów dokonać analizy języka podanego felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować felieton 	

Skarga, zażalenie, reklamacja	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować cechy skargi • wymienić etapy pisania skargi • zdefiniować zażalenie • wymienić etapy pisania zażalenia • zdefiniować reklamację • wymienić etapy pisania reklamacji 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosować formę tekstu do sytuacji • określić sytuacje, w których można złożyć skargę, zażalenie bądź reklamację 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować podane pismo • przekształcić reklamację w skargę 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować skargę, zażalenie i reklamację 	
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Na podstawie materiałów opracowanych przez Magdalena Lotterhoff

O wyborze zagadnień decyduje nauczyciel prowadzący zajęcia w klasie.

Cz. II

OGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE

I ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

Nauczyciel odwołuje się przy ocenie pisemnych wypowiedzi argumentacyjnych do ogólnych kryteriów merytorycznych, strukturalnych i językowych.

Przed każdą pracą pisemną nauczyciel ustala z uczniami zasady oceniania i podaje szczegółowe kryteria oceniania danej wypowiedzi.

Na początku roku szkolnego nauczyciel podaje uczniom kryteria oceny wypowiedzi ustnej w danej klasie.

Ocenie podlegają:

- prace klasowe w różnej formie (np. test, sprawdzian wiedzy, wypowiedź argumentacyjna i inne),
- pisemne prace domowe,
- odpowiedzi ustne na lekcji (np. wykazanie się znajomością ostatnich trzech tematów, głos w dyskusji, prezentacja, wypowiedź na określony temat),
- praca samodzielna na lekcji (np. jednostkowa, grupowa),
- realizacja projektów.

Nieobecności ucznia

Nieobecność ucznia na sprawdzianie lub kartkówce oznacza się literą „n”. Zapis ten zobowiązuje ucznia do zaliczenia wymaganej partii materiału.

Jeżeli uczeń opuścił pracę kontrolną bez usprawiedliwienia, zalicza brakujący materiał na pierwszej lekcji, na której jest obecny. W przypadku dłuższej nieobecności ucznia, trwającej co najmniej tydzień, nauczyciel wyznacza mu termin zaliczenia na lekcji w terminie od siedmiu do dwunastu dni po powrocie do szkoły.

Poprawa oceny

Uczeń może poprawić ocenę z pracy klasowej (wypowiedź argumentacyjna, test) w nieprzekraczalnym terminie dwóch tygodni od dnia wystawienia oceny. W pozostałych przypadkach obowiązuje nieprzekraczalny termin siedmiu dni od dnia wystawienia oceny. Termin poprawy wyznacza nauczyciel. Uczeń nie poprawia oceny w trakcie lekcji bieżących.

Warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana na koniec okresu:

Uczeń może ubiegać się o uzyskanie wyższej oceny niż przewidywana jeśli:

- systematycznie, przez cały okres, zdobywał oceny z przedmiotu,
- w przepisowym terminie zaliczał brakujące prace wynikające z usprawiedliwionej nieobecności,
- w przepisowym terminie przystępował do poprawy ocen bieżących,
- został oceniony z każdej sprawności charakterystycznej dla przedmiotu: wypowiedź ustna, pisemna wypowiedź argumentacyjna, praca na lekcji, test, kartkówka,
- jeśli ilość ocen wyższych niż przewidywana stanowi przynajmniej 45% wszystkich ocen ucznia z przedmiotu w danym okresie.

Na koniec okresu nie przewiduje się sprawdzianu zaliczeniowego. Nie ustala się też oceny klasyfikacyjnej na podstawie jednorazowego sprawdzianu wiedzy na koniec okresu.

Pozostałe kwestie związane z ocenianiem rozstrzyga Statut ZSB.

Nauczyciele języka polskiego